

Cyfenw Surname
Enw(au) cyntaf First name(s)

Rhif y Ganolfan Centre Number

Rhif yr Ymgeisydd Candidate Number
0

TGAU

3020U30-1

DYDD MERCHER, 22 MAI 2024 – BORE
WEDNESDAY, 22 MAY 2024 – MORNING

CYMRAEG AIL IAITH – Uned 3
WELSH SECOND LANGUAGE – Unit 3

ADRODDIADOL, PENODOL A CHYFARWYDDIADOL

1 awr 30 munud
1 hour 30 minutes

Adran	Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
A	1.	3	
	2.	4	
	3.	8	
	4.	10	
	5.	12	
B	6.	9	
	7.	10	
	8.	7	
	9.	17	
C	10.	20	
Cyfanswm			

CYFARWYDDIADAU
INSTRUCTIONS

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.
Use black ink or black ball-point pen.
Do not use gel pen or correction fluid.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.
Write your name, centre number and candidate number in the spaces at the top of this page.

Atebwch **bob** cwestiwn **yn Gymraeg** yn y lleoedd gwag priodol.
Answer **all** questions **in Welsh** in the spaces provided.

Os nad oes digon o le, defnyddiwch y dudalen ychwanegol yng nghefn y llyfryn. Rhaid rhoi rhif y cwestiwn ar gyfer unrhyw waith sy'n cael ei ysgrifennu ar y dudalen ychwanegol.
If you run out of space, use the additional page at the back of the booklet. Question numbers must be given for all work written on the additional page.

Ni chaniateir defnyddio geiriaduron nac unrhyw adnoddau eraill.
The use of dictionaries or any other resources is forbidden.

GWYBODAETH
INFORMATION

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.
The number of marks is given in brackets at the end of each question or part-question.

Mae'r marciau ar gyfer cywirdeb mynegiant o fewn y cwestiynau yn cael eu nodi fel a ganlyn:
[✓ = 2] ac ati.

Marks awarded for accuracy of expression within the questions are indicated as follows: [✓ = 2] etc.

JUN243020U30101

ADRAN A

- A1.** Mae'r ysgol yn cynnig 3 chyfle i flwyddyn unarddeg wneud gwaith gwirfoddol. Yn anffodus, mae'r lluniau wedi diflannu o'r poster. Rhaid i chi ddewis 3 llun newydd. Cylchwch y 3 llun.
The school offers 3 opportunities for year eleven to do voluntary work. Unfortunately the pictures have disappeared from the poster. You must choose 3 new pictures. Circle the 3 pictures.

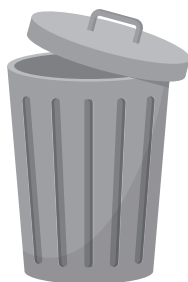
[3]

GWAITH GWIRFODDOL

Mae gwaith gwirfoddol yn syniad da.
 Ble ydych chi eisiau mynd?

1. Helpu casglu sbwriel.
2. Helpu gyda'r cwmni drama.
3. Helpu gyda'r clwb chwaraeon.

Enwau i Mrs Griffiths yn Ystafell 6

2. Rydych chi'n helpu gyda Gwobr Dug Caeredin mewn ysgol. Chi sy'n gyfrifol am y wobr efydd. Darllenwch y wybodaeth isod.
You are helping with the Duke of Edinburgh's award in a school. You are responsible for the bronze award. Read the information below. [4]

THE DUKE OF EDINBURGH'S AWARD GWOBR DUG CAEREDIN

GWOBR DUG CAEREDIN

Ydych chi rhwng 14 a 24 oed?
Ydych chi'n hoffi antur?
Ydych chi'n hoffi her?
Mae Gwobr Dug Caeredin i chi!

**Y WOBR
EFYDD**

Bydd yn cymryd chwech mis. Bydd 4 rhan i'r wobr.

- Gwirfoddoli – awr yr wythnos am dri mis
- Ffitrwydd – tri mis
- Sgiliau – tri mis
- Taith Antur – taith dau ddiwrnod, un noson.

Mae'r brif swyddfa eisiau sicrhau bod y staff yn gwybod yr atebion cywir i'r cwestiynau canlynol. Rhaid i chi ateb y cwestiynau felly. Cylchwch yr atebion cywir isod.
The main office wants to ensure all staff know the correct answers to the following questions. Therefore, you must answer the questions. Circle the correct answers below.

CWESTIYNAU			
Rydw i'n un deg pump oed. Ydw i'n gallu gwneud y wobr?	YDYCH	NAC YDYCH	[1]
Rydw i'n ddau ddeg pump oed. Ydw i'n gallu gwneud y wobr?	YDYCH	NAC YDYCH	[1]
Oes rhaid gwirfoddoli?	OES	NAC OES	[1]
Oes rhaid cadw'n ffit?	OES	NAC OES	[1]

3. Mae'r Bac Cymraeg yn gofyn i bobl ifanc wirfoddoli hefyd. Darllenwch fwy am ddisgyblion Ysgol Pencoed.
The Welsh Bacc also asks young people to volunteer. Read more about the pupils at Ysgol Pencoed. [8]

Ces i amser anhygoel. Es i i helpu yn Stablau'r Hafod. Roedd yn wych. Roedd y staff yn gyfeillgar ac yn barod i helpu bob amser. (Micah James, 15 oed)	Es i i helpu mewn siop elusen Barnados. Roedd y gwaith yn ddiddorol. Rydw i'n helpu yno bob dydd Sadwrn erbyn hyn. Bydd yn edrych yn dda ar fy CV! (Mabli Wilkins, 16 oed)
Roeddwn i'n helpu gyda'r sioe yn Theatr y Castell. Roedd yn brofiad ond roedd y gwaith yn flinedig iawn. Hefyd doeddwn i ddim yn hoffi gweithio am ddim! (Ella Harries, 14 oed)	Yn fy marn i mae gwaith gwirfoddol yn syniad da ac yn helpu i wneud ffrindiau newydd. Ces i hwyl yn y llyfrgell. Hefyd dysgais i sgiliau newydd. (Adnan Farouq, 15 oed)

Nawr, llenwch y ffeil ar gyfer arweinydd y Bac Cymraeg. Rhaid i chi nodi'r gwaith a barn y pedwar disgybl am y profiad.

Now, fill in the file for the Welsh Bacc leader. You must note the work and the opinion of the experience for the four pupils.

ENW	GWAITH GWIRFODDOL	BARN Y PERSON
Micah James	 [1]	 [1]
Mabli Wilkins	 [1]	 [1]
Ella Harries	 [1]	 [1]
Adnan Farouq	 [1]	 [1]

4. Mae caffi newydd yn agor yn yr ardal. Mae defnyddio'r Gymraeg yn bwysig yn y caffi. Mae'r rheolwr wedi gofyn am help.
A new café is opening in the area. Using Welsh is important in the café. The manager has asked for help. [10]

- (i) Maen nhw eisiau hysbysebu yn Gymraeg ond mae 6 camgymeriad yn yr hysbyseb. Rhaid i chi gywiro'r gwaith. Mae'r camgymeriadau mewn bold ac wedi eu tanlinellu. Mae'r camgymeriadau yn cynnwys:

- gwallau sillafu
- gwallau atalnodi
- gwallau gramadeg

They want to advertise in Welsh but there are 6 mistakes in the advertisement. You must correct the work. The mistakes are in bold and have been underlined. The mistakes include:

- spelling mistakes
- punctuation mistakes
- grammar mistakes

[6]

CAFFI SEIBR Y SGRIN

Ydych ti'n hoffi cyfrifiaduron?
Beth am gwrdd â ffrindiau am baned?
Dyma'r lle i chi!

Dydd Lllyn – Dydd Sadwrn
Deg o'r gloch tan hanner awr wedi **saeth**

Bwyd blasus_technoleg anhygoel a staff cyfeillgar
Byddwch chi ddim yn siomedig.

Mae ni yma i'ch helpu!
Caffi Seibr – y lle newydd ar y Stryd Fawr.

1.	2.	3.	4.	5.	6.
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

- (ii) Mae arwyddion Cymraeg gyda nhw hefyd. Eto, mae 4 camgymeriad yma. Rhaid i chi gywiro'r arwyddion yn ofalus.
They also have Welsh signage. Again, there are 4 mistakes here. You must correct the signs carefully. [4]

Maes Parkio →	TOILEDAU Dynion Mercher	CROESO I PAWB	Clicio ar seibrsgrin.com
1.	2.	3.	4.

5. Dyma gopi o fwydlen y caffi. Darllenwch y fwydlen yn ofalus.
Here is a copy of the café's menu. Read the menu carefully.

[12]

BWYDLEN CAFFI SEIBR Y SGRIN

DIODYDD Coffi £2 Te £1.75 Te Gwyrdd £1.80 Siocled Poeth £2.40 Ysgytlaeth £1.80 Caniau £1.50 Sudd oren / afal £1.50 Dŵr (potel) £1.40	BWYDYDD Cacennau siocled, banana, sinsir, fanila neu lemwn £2 Brechdanau £3.00–£4.50 (ham, caws, salad, cig moch) Salad £4 (caws, ham, corgimwch) Pitsa peperoni a llysiau £3 Cawl £3.45 Pysgod a sglodion £4.25 Cyri cyw iâr a reis / sglodion £4.99
--	--

- (i) Cylchwch yr atebion cywir.
Circle the correct answers.

Faint ydy pris un coffi a dau siocled poeth? £6.40 £6.60 £6.80 [1]

Pa fath o gacennau sydd ar werth? (x2)

[2]

Beth sy'n costio tair punt?

[1]

Beth sy'n costio llai na dwy bunt?

[1]

- (ii) Nodwch **2** beth sy'n iachus ar y fwydlen.
Note 2 things that are healthy on the menu.

(a) [1]

(b) [1]

- (iii) Ydych chi'n hoffi bwydlen y caffi?
Do you like the café's menu?

[1]

Pam?
Why?

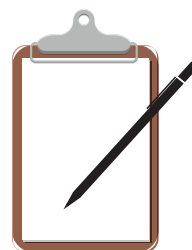
Rheswm 1: [2]

Rheswm 2: [2]

6. Mae'r cyngor lleol wedi anfon arolwg at y coleg lleol. Roedden nhw eisiau gwybod beth oedd yn bwysig i bobl ifanc heddiw. Darllenwch y canlyniadau yn ofalus.
The local council has sent a survey to the local college. They wanted to know what was important to young people today. Read the results carefully. [9]

Y CHWECCH ATEB PWYSICAF	
1.	Cael gwaith da
2.	Bod yn hapus
3.	Gofalu am yr amgylchedd
4.	Ennill llawer o arian
5.	Cadw'n heini a bwyta'n iach
6.	Ffrindiau da

- (i) Ydy'r gosodiadau yma yn gywir neu yn anghywir? Ticiwch (✓) y golofn gywir.
Are the following statements true or false? Tick (✓) the correct column.

	CYWIR	ANGHYWIR
Ffitrwydd ydy'r peth pwysicaf yn ôl y bobl ifanc.		
Mae bod yn wyrdd yn y tri uchaf.		
Dydy arian ddim yn bwysig o gwbl.		
Mae cael swydd a bod yn hapus yn y dyfodol yn bwysig iawn i bobl ifanc heddiw.		

[1]

[1]

[1]

[1]

- (ii) Pa **un** o'r chwech ateb ydy'r pwysicaf yn eich barn chi?
*Which **one** of the six answers is the most important in your opinion?* [1]

.....

- (iii) Pam? Rhowch reswm.
Why? Give a reason. [2]

.....

.....

- (iv) Gofynnwch gwestiwn i'r myfyrwyr coleg am yr arolwg.
Ask the college students a question about the survey.

[2]

Arholwr
yn unig
Examiner
only

3020U301
09

- [10]**

8. Mae'r papur lleol wedi cynnwys sylwadau pobl am yr amgylchedd. Yn anffodus mae geiriau ar goll o bob bocs.
The local paper has included people's comments on the environment. Unfortunately there are missing words in each box. [7]

- (i) Rhwch y gair addas o'r rhestr yn y bocs cywir.
Put the appropriate word from the list in the correct box. [5]

mawr	taflu	môr	gormod	pobl
------	-------	-----	--------	------

Dydy ddim yn ailgylchu digon.
Mae'n broblem fawr. [1]

Mae o wastraff. Dydy hyn
ddim yn ddigon da. [1]

Dylai'r cwmnïau
wneud mwy i helpu. [1]

Mae plastig yn creu problem fawr,
yn enwedig yn y [1]

Rydyn ni'n gormod o
sbwriel yn y bagiau du! [1]

- (ii) Mae eisïau 2 lun i roi ar dudalen sylwadau'r papur. Cylchwch 2 lun addas o'r isod. Rhaid iddynt gysylltu gydag o leiaf **un** o'r sylwadau.
You need 2 pictures to put on the comment page in the paper. Circle 2 suitable pictures from those below. They must connect with at least one comment. [2]

ADRAN B

9. Rydych chi'n gwneud gwaith ymchwil i Lywodraeth Cymru. Rydych chi'n canolbwyntio ar ysgolion tu allan i Gymru sy'n defnyddio'r Gymraeg bob dydd.
You are doing research work for the Welsh Government. You are concentrating on schools outside Wales that use Welsh every day. [17]

Darllenwch am Ysgol Gymraeg Llundain.
Read about the London Welsh School.

LONDON WELSH SCHOOL YSGOL GYMRAEG LLUNDAIN

Agorwyd yr ysgol hon yn ninas Llundain yn 1958. Mae'r ysgol ar gael i blant rhwng 3 a 11 oed. Mae'r cwricwlwm yn ddwyieithog ond Cymraeg ydy prif iaith yr ysgol. Mae'r ysgol eisiau paratoi'r plant at fywyd mewn cymdeithas ddwyieithog. Maen nhw'n cynnig profiadau amrywiol iddyn nhw, gan gynnwys tripiâu yr Urdd i Langrannog a'r Eisteddfod. Maen nhw'n gweithio gyda rhieni er mwyn sicrhau bod y plant yn mwynhau'r addysg.

"Roeddwn i mor hapus yn yr ysgol. Dw i'n byw yn Llundain ond dw i'n siarad Cymraeg gyda Mam bob dydd. Dydy'r Gymraeg ddim yn iaith mewn llyfr yn unig, mae'r iaith yn fyw ac yn bwysig imi."

(Gruffydd, 15 oed)

Rhodfa Westcott, Llundain, W7 1PD
02085750237 www.ysgolgybraegllundain.co.uk
"Dyma ysgol dda" (Adroddiad Ofsted 2018)

- (i) Atebwch y cwestiwn.
Answer the question.

[2]

Ysgol Gymraeg yn
Llundain! Am od!
Beth ydych chi'n
meddwl?

.....

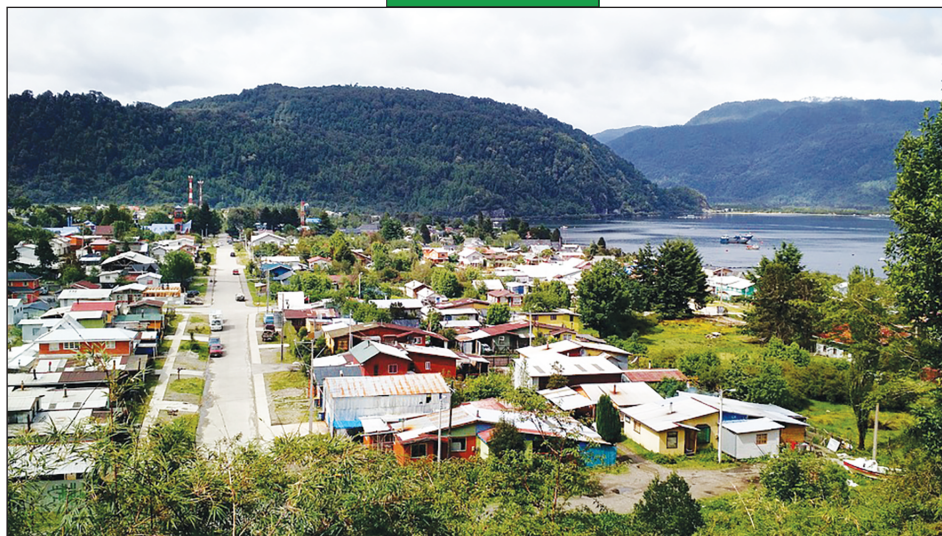
.....

.....

Nawr, darllenwch am Ysgol yr Hendre ym Mhatagonia.
Now, read about Ysgol yr Hendre in Patagonia.

YSGOL YR HENDRE Trelew, Patagonia

Mae Ysgol yr Hendre mewn tref o'r enw Trelew ym Mhatagonia. Agorwyd yr ysgol ym mis Mawrth 2006 gyda hanner cant o blant rhwng 3 a 5 oed. Erbyn heddiw mae plant rhwng 3 a 11 oed yn yr ysgol. Maen nhw'n cael eu dysgu yn ddwyieithog – yn wir, maen nhw'n defnyddio'r Gymraeg a Sbaeneg yn yr ysgol bob dydd. Fodd bynnag mae'r gwersi i gyd drwy'r Gymraeg.

Mae Ysgol Pentreuchaf, ger Pwllheli, wedi dechrau gweithio gydag Ysgol yr Hendre. Mae plant Pwllheli eisiau dysgu mwy am fywyd ym Mhatagonia. Hefyd mae'r ysgol wedi trefnu trip i Batagonia ac mae'r plant yn y ddwy wlad yn siarad drwy'r We yn rheolaidd.

- (ii) Llenwch y grid isod gyda manylion sylfaenol y ddwy ysgol.
Fill in the grid below with the basic details of the two schools.

[6]

	Ysgol Gymraeg Llundain	Ysgol yr Hendre
Oed ysgol gynradd neu ysgol uwchradd?	 [1]	 [1]
Dyddiad agor?	 [1]	 [1]
Dwy iaith yr ysgol?	 [1]	 [1]

- (iii) Nodwch **1** peth sy'n debyg rhwng y ddwy ysgol.
Note 1 thing that's similar about the two schools.

[1]

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (iv) Nodwch **1** peth sy'n wahanol rhwng y ddwy ysgol.
Note 1 thing that is different between the two schools.

[1]

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- (v) Mae'r llywodraeth eisiau i chi ymweld ag **un** o'r ysgolion. Rhaid i chi ysgrifennu ebost at un o'r penaeithaid yn gofyn am ganiatâd i fynd yno. [7]

Rhaid cynnwys:

- eich enw a'ch ardal [1]
- eich barn am yr ysgol [2]
- pwrpas eich ymweliad [1]
- beth hoffech chi weld ar eich ymweliad [2]
- manylion cysylltu [1]

*The government want you to visit **one** of the schools. You must write an email to one of the headteachers asking for permission to visit.*

You must include:

- *your name and where you are from* [1]
- *your opinion about the school* [2]
- *the purpose of your visit* [1]
- *what you would like to see during your visit* [2]
- *contact details* [1]

At: pennaeth@
Oddi wrth:
Testun: Ymweliad Ysgol

ADRAN C**YSGRIFENNU****10. Naill ai**

Ysgrifennwch **yn Gymraeg** ar **un** o'r canlynol (tua 150 o eiriau).

Write **in Welsh** on **one** of the following (about 150 words).

[10 + ✓ = 10] = **[20]**

Naill ai

Mae llywodraethwyr yr ysgol wedi gofyn am eich help. Maen nhw eisiau gwybod mwy am farn disgyblion yn eich ysgol chi, yn enwedig o ran y cwricwlwm. Rhaid i chi ysgrifennu nodyn atynt yn ymateb i'w cais.

Rhaid i chi gynnwys:

- eich enw a'ch rheswm dros ysgrifennu [1]
- y pethau rydych chi'n hoffi am eich ysgol [2]
- eich barn am y cwricwlwm, h.y. pynciau ysgol, yr amserlen [4]
- unrhyw beth arall sy'n eich poeni am yr ysgol [2]
- diwedd priodol [1]

Either

The school governors have asked for your help. They want to know more about pupils' opinions in your school, especially about the curriculum. You must write them a note responding to their request.

You must include:

- *your name and your reason for writing* [1]
- *the things that you like about your school* [2]
- *your opinion on the curriculum, i.e. school subjects, the timetable* [4]
- *anything else that worries you about school* [2]
- *an appropriate ending* [1]

Neu

Rydych chi wedi bod yn gwneud gwaith gwirfoddol yn ddiweddar. Rydych chi eisiau annog mwy o bobl ifanc i wneud hyn hefyd. Rydych chi'n ysgrifennu blog yn trafod gwaith gwirfoddol.

Rhaid i chi gynnwys:

- eich enw a'ch rheswm dros ysgrifennu [1]
- manylion eich gwaith gwirfoddol chi [3]
- manteision gwaith gwirfoddol [3]
- cyfleoedd am waith gwirfoddol yn yr ardal [2]
- diwedd priodol [1]

Or

You have been involved in voluntary work recently. You want to encourage more young people to do so as well. You are writing a blog discussing voluntary work.

You must include:

- *your name and your reason for writing* [1]
- *the details of your voluntary work* [3]
- *the advantages of voluntary work* [3]
- *opportunities for voluntary work in the area* [2]
- *an appropriate ending* [1]

Handwriting practice area with horizontal dotted lines.

Handwriting practice area with horizontal dotted lines.

DIWEDD Y PAPUR
END OF PAPER

[illegible]